

Brandvertragende gordijnen in hotelkamer

Advies 1604

Trefwoorden:	Bouwbesluit 2012, Brandveilig gebruik, logiesfunctie, gelijkwaardigheid, handhaving, bestaande bouw, inrichting & aankleding, brandmeldinstallatie (BMI)
Datum:	14 juli 2016
Status:	<i>Definitief</i>

■ Beschrijving

Op 27 augustus 2015 heeft de gemeente een inspectie uitgevoerd in een hotel. Hier zijn verschillende brandpreventieve strijdigheden (bouwkundige, installatietechnische en organisatietechnische) met Bouwbesluit 2012 geconstateerd. Over één punt blijft een verschil van inzicht bestaan tussen bevoegd gezag en de hoteleigenaar. Dit betreft de aantoonbaarheid van het brandgedrag van gordijnen en vitrage in de hotelkamers. De gemeente verzoekt de hoteleigenaar productinformatie of een geldig certificaat van de behandeling van gordijnen en vitrage te overleggen waaruit blijkt dat de gordijnen en vitrage voldoende brandvertragend zijn waardoor voldaan wordt aan artikel 7.4 lid 1 sub a t/m e van het Bouwbesluit 2012.

De hoteleigenaar is van mening dat de bestaande gordijnen en vitrage in de hotelkamers een ondergeschikte bijdrage leveren aan het brandgevaar en heeft dit middels een rapportage van hun brandveiligheidsadviseur onderbouwd. Hiermee is de hoteleigenaar van mening direct te voldoen aan artikel 7.4 lid 1a van Bouwbesluit 2012 (functionele eis) en is een nadere onderbouwing van de brandvertragendheid van gordijnen en vitrage niet relevant (prestatie-eisen artikel 7.4 lid 1 sub b t/m e).

1 / 6

■ Adviesvraag

De adviesvraag is door de adviescommissie als volgt opgevat:

1. Maakt de onderbouwing namens de hoteleigenaar voldoende aannemelijk dat de gordijnen en vitrage een ondergeschikte rol spelen aan het brandgevaar in de hotelkamer / het hotel?
2. Is het noodzakelijk om de prestatie van de gordijnen en vitrages aan te tonen middels certificaten dan wel via gerichte productinformatie?

Brandvertragende gordijnen in hotelkamer

Advies 1604

Standpunt belanghebbende

In de praktijk worden door de eigenaar/gebruiker van een hotel de productcertificaten of andere bewijsvormen om aan te tonen dat de gordijnen voldoen aan het gestelde van artikel 7.4 lid 1, niet bewaard of zijn door de verschillende bedrijfsovernames niet meer traceerbaar. Daarnaast ontbreekt er in veel gevallen een proefstuk van de aanwezige gordijnen om in de praktijk een goede test uit te voeren om zo aan te tonen dat aan het gestelde van artikel 7.4.1.e wordt voldaan.

De in artikel 7.4 lid 1 onder a. omschreven aantoonbaarheid, dat de gordijnen een ondergeschikte bijdrage aan het brandgevaar opleveren kan door elke partij weer verschillend worden geïnterpreteerd omdat het een functionele eis betreft en geen prestatie-eis. Hieronder wordt onderbouwd welke brandpreventieve maatregelen er minimaal aanwezig moeten zijn in een logiesfunctie, om te kunnen stellen dat de gordijnen in een hotelkamer een ondergeschikte bijdrage aan het brandgevaar leveren. Hierbij wordt van een worst-case scenario uitgegaan.

Er ontstaat brand in een hotelkamer waarin een zelfredzaam en tevens slapend persoon aanwezig is. Een brand in een hotelkamer wordt door de aanwezige brandmeldinstallatie met volledige bewaking binnen één minuut na het ontstaan ervan ontdekt en alarmering van de door de brand bedreigde personen en melding aan de gemeenschappelijke meldkamer heeft plaatsgevonden.

Een hotelkamer is ingericht als beschermd subbrandcompartiment (30 minuten brandwerend afgescheiden van de aangrenzende ruimten) en is tevens een subbrandcompartiment. Conform artikel 2.1 lid 2 van de Regeling Bouwbesluit 2012 dient het bedreigde subbrandcompartiment waarin een vluchtroute begint binnen één minuut na aanvang van het vluchten te zijn verlaten. Gezien de korte loopafstand binnen een hotelkamer naar de aangrenzende verkeersruimte zal een persoon ruim binnen 1 minuut na het ontdekken van de brand de bedreigde hotelkamer hebben verlaten. De gasttemperatuur op basis van een natuurlijk brandverloop kan vanaf 3 minuten na het ontstaan van de brand levensbedreigend gaan worden.

2 / 6

Bedreigde personen hebben binnen twee minuten na het ontstaan van een brand de bedreigde ruimte (hotelkamer) verlaten. Het gehele hotel zal binnen 16 minuten na het ontstaan van de brand ontruimd zijn en de brandweer is ter plaatse en inzetbaar. Doordat de hotelkamer is ingericht als beschermd subbrandcompartiment (30 minuten brandwerend afgescheiden van de aangrenzende ruimten) zal de brand beperkt blijven tot de hotelkamer.

Gordijnen in een hotelkamer leveren een ondergeschikte bijdrage aan het brandgevaar, mits:

1. De logiesfunctie is voorzien van een brandmeldinstallatie met volledige bewakingsomvang, voldoet aan de NEN 2535 en is voorzien van een geldig inspectiecertificaat. Het beheer en de controle van de brandmeldinstallatie voldoet aan de NEN 2654-1.
2. De logiesfunctie is voorzien van een ontruimingsalarminstallatie die voldoet aan de NEN 2575 en is voorzien van een geldig inspectiecertificaat. Het toonsignaal van de ontruimingsalarminstallatie dient ter plaatse van het hoofdeind minimaal 75 dB(A) te bedragen. Het onderhoud van de ontruimingsalarminstallatie voldoet aan de NEN 2654-2.
3. Elke hotelkamer dient te zijn ingericht als beschermd subbrandcompartiment (30 minuten brandwerend afgescheiden van de aangrenzende ruimten).
4. Alle vluchtroutes in het hotel dienen vrij te zijn van obstakels, deuren gelegen in de vluchtroute dienen in één handeling te openen zijn.

Brandvertragende gordijnen in hotelkamer

Advies 1604

5. De wand en plafondafwerking in de hotelkamer voldoet aan minimaal brandklasse D en aan rookklasse s2.
6. De vloerafwerking in de hotelkamer voldoet aan minimaal brandklasse Dfl en rookklasse s1fl.
7. De gordijnen en vitrage mogen niet in contact komen met apparatuur en installaties die hitte afgeven, zoals een halogeenspotje of een openhaard.
8. Er is in het gehele hotel een algemeen rookverbod van toepassing.
9. Er worden uitsluitend zelfdovende afvalbakken in de hotelkamers toegepast.
10. Er wordt uitsluitend goedgekeurde apparatuur (KEMA-keur en dergelijke) in het hotel toegepast.
11. Het hotel is voorzien van een doeltreffend ontruimingsplan.
12. Het hotel beschikt over voldoende doeltreffende brandslanghaspels.

Standpunt bevoegd gezag

Gewone gordijnen en vitrage kunnen makkelijk vlam vatten bij een beginnende brand, bijvoorbeeld door kortsluiting in een apparaat. Brand plant zich veel sneller voort langs verticale oppervlakten dan horizontale oppervlakten. Wanneer gordijnen vlam vatten, kan een brand zich snel verspreiden door de ruimte.

De brandveiligheidsadviseur gaat in zijn onderbouwing in op de ontdekking van de brand na één minuut door de vereiste brandmeldinstallatie en de ontruimingstijd van het bedreigde gebied binnen één minuut na ontdekking. Dit is wat het Bouwbesluit beoogd met de voorschriften uit hoofdstuk 2 en 6 (tijdige ontdekking, tijdige ontruiming, compartimentering). Hij stelt dat gordijnen in een hotelkamer een ondergeschikte bijdrage leveren aan het brandgevaar indien wordt voldaan aan een opsomming van eisen uit het bouwbesluit. Ook wijst hij op het toepassen van goedgekeurde apparaten, een rookverbod en zelfdovende afvalbakken. Dit zijn deels wettelijke eisen (KEMA-keur, rookverbod) en geen aanvullende voorzieningen.

3 / 6

De brandveiligheidsadviseur motiveert niet waarom gordijnen 'een ondergeschikte bijdrage aan het brandgevaar' zouden leveren. Hij gaat niet in op het brandgedrag van niet-geïmpregneerde raamdecoratie. Ook doet hij geen beroep op gelijkwaardigheid om af te mogen afwijken van de voorschriften voor aankleding (conform artikel 1.3).

In een logiesfunctie in een logiesgebouw verblijven mensen die niet bekend zijn met de situatie en slapen. Dit is een kwetsbare doelgroep waarvoor het Bouwbesluit extra beschermende maatregelen verplicht stelt. Dit is een samenspel van bouwkundige eisen, installatietechnische eisen en organisatorische eisen (BIO). Om brandgevaar te voorkomen worden extra eisen gesteld aan de aankleding van de hotelkamer.

Brand van niet-geïmpregneerde gordijnen en vitrage kan leiden tot een zeer snelle branduitbreiding met veel rookontwikkeling. Er is derhalve geen sprake van 'een ondergeschikte bijdrage aan het brandgevaar'. Een snelle brandontwikkeling met veel rookontwikkeling kan in de eerste 2 minuten van de brand al leiden tot een dodelijke gevaar voor de aanwezigen.

Brandvertragende gordijnen in hotelkamer

Advies 1604

Uitgangspunten

Het advies is gebaseerd op de volgende documenten:

1. Adviesaanvraag van 3 juni 2016;
2. Inspectierapport gemeente van 27 augustus 2015;
3. Rapportage aanvullende opname brandveiligheid door brandveiligheidsadviseur i.o.v. hoteleigenaar, van 8 oktober 2015 en aangepast op 8 november 2015;
4. Tekeningen hotel (4 september 1991) waaroverheen actuele (sub)brandcompartimentering is aangegeven;
5. Zienswijze brandveiligheidsadviseur van 22 maart 2016;
6. Zienswijze gemeente, ongedateerd.

■ Inhoudelijke beschouwing adviesvraag

De adviescommissie heeft bij de behandeling van de adviesvraag het volgende overwogen:

- Artikel 7.4, eerste lid, betreft een 'of' bepaling. Indien wordt voldaan aan één van de onderdelen a t/m e, wordt geacht dat aankleding in een ruimte (zoals een gordijn), geen brandgevaar oplevert.
- Het bevoegd gezag kan handhavend optreden als niet aan ten minste een van de in artikel 7.4, eerste lid, bedoelde voorwaarden is voldaan. Dat wil zeggen dat bij het handhavend optreden de gemeente in haar motivering het niet voldoen aan elk van de genoemde maatregelen moet betrekken.
- Beroept de gebouweigenaar/gebruiker zich op een van de onderdelen, dan kan de gemeente haar motief richten op dat onderdeel. Het ligt dan echter naar het oordeel van de commissie in de rede dat de gemeente, de gebouweigenaar/gebruiker attendeert op het feit dat ook een of meer alternatieve opties open staan.
- In de praktijk is bij het beoordelen van vrij hangend textiel zoals gordijnen de in onderdeel e van het eerste lid bedoelde test (navlamduur en nagloeiduur) gangbaar, eenvoudig uitvoerbaar en relatief gunstig ten opzichte van de andere opties. De commissie vraagt zich daarom af waarom een dergelijke test niet heeft plaatsgevonden. Voorwaarde voor het kunnen uitvoeren van een dergelijke tekst is uiteraard dat de gebouweigenaar/gebruiker daarvoor de noodzakelijke oppervlakte gordijnstof ter beschikking stelt.
- De praktijk leert dat als een gordijn niet aan de in onderdeel e bedoelde wettelijk geaccepteerde test voldoet, ook niet aan de in de onderdelen 1b tot en met 1d bedoelde opties zal voldoen. Zodoende is het naar het oordeel van de commissie bij falen op deze test niet nodig dat de gemeente aantoonst dat ook niet aan een van de andere in het eerste lid van artikel 7.4 bedoelde opties is voldaan.
- Voor de onder e bedoelde navlamduur een nagloeiduur is de volgende test gangbaar:
 - Neem een monster (5 x 25 cm) van het materiaal.
 - Ga naar buiten en houd het ondereinde van het monster minimaal vijf seconden in een vlam van ten minste 2 cm. Bijvoorbeeld van een aansteker.
 - Houd het monster daarbij vast met bijvoorbeeld een metalen tang en let op dat u zich niet brandt.
 - Neem de vlam weg na vijf seconden of eerder als het monster vlam heeft gevat

4 / 6

Brandvertragende gordijnen in hotelkamer

Advies 1604

Het gordijn heeft de test doorstaan als de stof niet meer dan 15 seconden navlamt en maximaal 60 seconden nagloeit.

- De adviseur van de aanvrager van dit advies heeft een rapportage aangeleverd ter onderbouwing van het standpunt dat gordijnen in een hotelkamer een ondergeschikte bijdrage leveren aan het brandgevaar (artikel 7.4, eerste lid, onderdeel a). Naar het oordeel van de commissie is de aandacht te eenzijdig gericht op alarmering bij brand en op het vluchten uit andere ruimten van het hotel dan uit de door brand bedreigde ruimte zelf.
- Bij een ruimte van beperkte omvang, kan het brandgedrag van gordijnen van zodanig grote invloed zijn op de tijd dat nog veilig uit die ruimte kan worden gevlucht, dat het niet aannemelijk is dat er in de beoogde situatie, vanwege de aanwezigheid van een BMI sprake is van een in artikel 1.3 bedoelde gelijkwaardige oplossing.
- De gemeente vraagt van de gordijnen en vitrages op de hotelkamers productinformatie of een geldig certificaat van brandwerende behandeling waarmee aannemelijk wordt gemaakt dat de gordijnen en vitrage voldoende brandvertragend zijn (inspectierapport gemeente van 27 augustus 2015). De gemeente is niet bevoegd om de aanvraag te verplichten dergelijke documentatie / certificaten van een brandwerende behandeling te overleggen. Dat een gordijn niet brandvertragend is betekent namelijk niet dat het gordijn geen ondergeschikte bijdrage aan het brandgevaar kan leveren. Het is aan de aanvrager om aannemelijk te maken dat wordt voldaan aan artikel 7.4. Het staat de aanvrager daarbij vrij om dat op een andere wijze te doen dan in de vorm van documentatie / certificaten van een brandvertragende behandeling.
- Uit de praktijk blijkt dat de bijdrage aan het brandgevaar van gordijnen niet 'ondergeschikt' hoeft te zijn.

5 / 6

De adviescommissie geeft de volgende overweging(en) mee ten aanzien van de door betrokken partijen beargumenteerde standpunten:

Het impregneren van gordijnen is een gangbare methode om het brandgevaar zodanig te beperken dat aan de wettelijke eisen wordt voldaan. Bij het impregneren en reinigen van geïmpregneerde gordijnen zullen de toepassingsvoorwaarden bij het impregneermiddel in acht moeten worden genomen.

■ Advies

Gelet op het voorgaande adviseert de commissie met betrekking tot de toepassing van de bouwvoorschriften voor deze casus / in dit geval:

1. *Maakt de onderbouwing namens de hoteleigenaar voldoende aannemelijk dat de gordijnen en vitrage een ondergeschikte rol spelen aan het brandgevaar in de hotelkamer / het hotel?*

Nee. De aanvrager heeft onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de gordijnen een 'ondergeschikte bijdrage aan het brandgevaar leveren' en daarmee 'geen brandgevaar opleveren'.

Brandvertragende gordijnen in hotelkamer

Advies 1604

2. *Is het noodzakelijk om de prestatie van de gordijnen en vitrages aan te tonen middels certificaten dan wel via gerichte productinformatie?*

Nee. De gemeente is niet bevoegd om de aanvrager te verplichten documentatie / certificaten te overleggen waarmee aannemelijk wordt gemaakt dat de gordijnen en vitrage voldoende brandvertragend zijn. Het staat de aanvrager vrij om dat op een andere wijze te doen dan in de vorm van documentatie / certificaten.

Overigens merkt de commissie voor deze casus / dit geval nog op:

In de praktijk wordt de bijdrage van gordijnen aan het brandgevaar meestal vastgesteld op basis van artikel 7.4, lid 1, onderdeel e. Door middel van een proef/test kan relatief eenvoudig worden vastgesteld of de gordijnen een navlamduur van ten hoogste 15 seconden en een nagloeiduur van ten hoogste 60 seconden hebben. Een gangbare bepalingsmethode daarvoor is ISO 6940/6941.

